

Nota

Kaprijke, Kerkakkerstraat

Deel 1: Verslag van Resultaten

Titel

Nota Kaprijke, Kerkakkerstraat. Deel 1: Verslag van Resultaten

Auteurs

Ilse Gierts en Piotr Pawelczak

Erkende archeoloog

BAAC Vlaanderen bvba
OE/ERK/Archeoloog/2015/00020

BAAC-Projectnummer

2020-0763

Plaats en datum

Gent, 29 september 2020

Reeks en nummer

BAAC Vlaanderen Rapport 1576
ISSN 2033-6896

Wettelijk depot

KBR

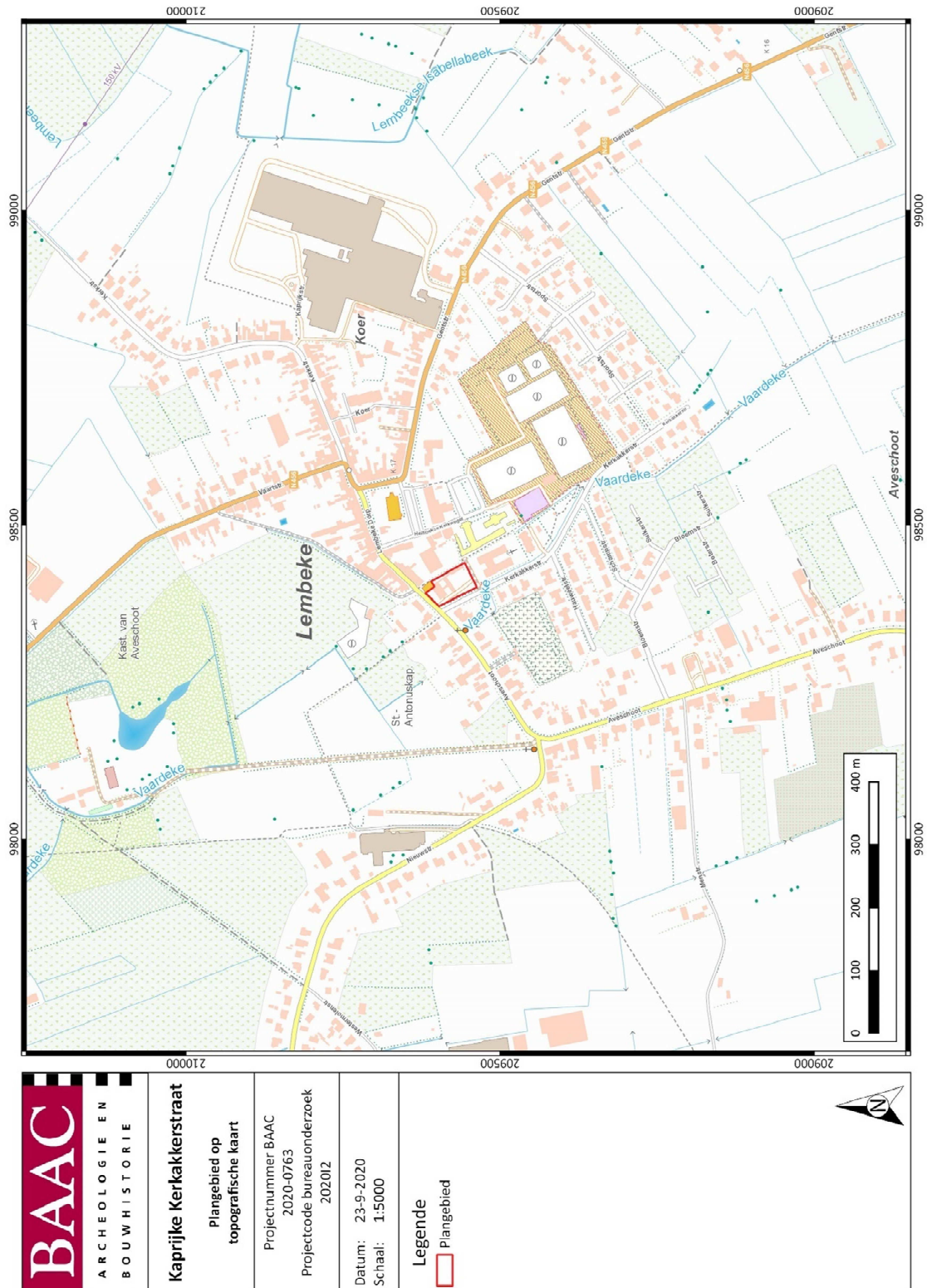
Inhoud

1	Beschrijvend gedeelte.....	1
1.1	Administratieve gegevens	1
1.2	Aanleiding	4
1.3	Onderzoekstraject.....	5
1.4	Afwijkingen onderzoekstraject t.o.v. de archeologienota	5
2	Landschappelijk bodemonderzoek	6
2.1	Werkwijze en strategie	6
2.1.1	Onderzoeksdoelstellingen	6
2.1.2	Onderzoeksvragen	6
2.1.3	Methoden en technieken.....	7
2.1.4	Organisatie van het vooronderzoek	8
2.1.5	Afwijkingen t.a.v. de CGP	9
2.1.6	Inbreng specialisten en externe wetenschappelijke begeleiding.....	9
2.2	Assessment	10
2.2.1	Landschappelijke en aardkundige situering	10
2.2.2	Bodem en paleolandschap: resultaten en interpretatie landschappelijk bodemonderzoek.....	10
2.3	Synthese onderzoeksresultaten.....	15
2.3.1	Confrontatie met resultaten eerder vooronderzoek.....	15
2.3.2	Waardering bodemarchief	15
2.3.3	Syntheseplan	16
2.3.4	Onderzoeksvragen: antwoorden	17
2.4	Besluit.....	19
2.4.1	Potentieel op kennisvermeerdering.....	19
2.4.2	Afweging noodzaak verder vooronderzoek.....	19
3	Samenvatting.....	21
4	Lijsten.....	22
4.1	Figurenlijst.....	22
4.2	Plannenlijst.....	22
5	Bibliografie	23
6	Bijlagen	24
6.1	2020-0763 (2020I2) Kaprijke Kerkakkerstraat_Tabel	24
6.2	2020-0763 (2020I2) Kaprijke Kerkakkerstraat_Uitgeschreven	24

1 Beschrijvend gedeelte

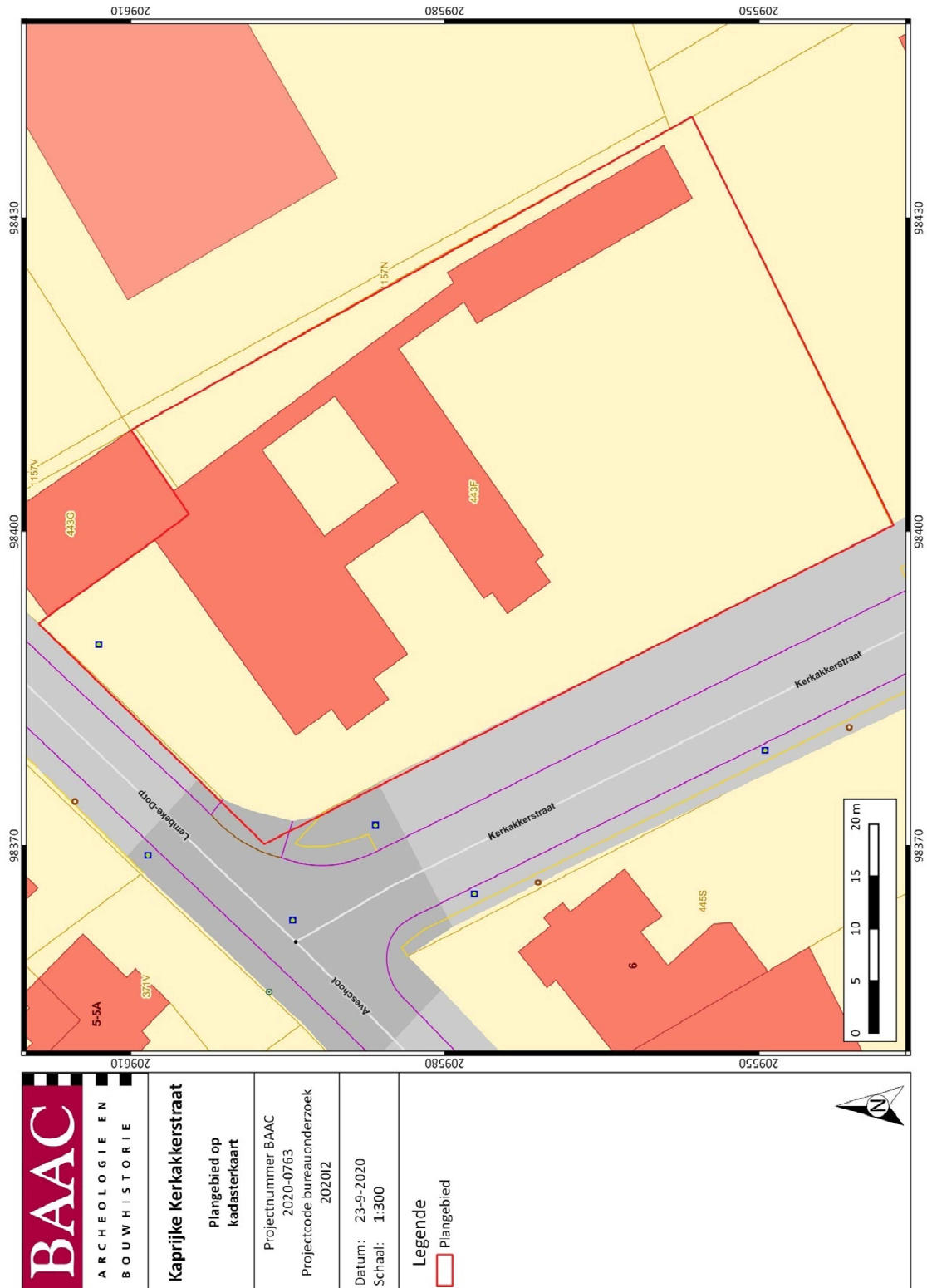
1.1 Administratieve gegevens

Naam site	Kaprijke, Kerkakkerstraat		
Ligging	Kerkakkerstraat 2, deelgemeente Lembeke, gemeente Kaprijke, provincie Oost-Vlaanderen		
Kadaster	Kaprijke, Afdeling 2 (Lembeke), Sectie B, Perceel 443f		
Coördinaten	Noordwest:	x: 98391.53	y: 209616.84
	Noordoost:	x: 98493.10	y: 209556.13
	Zuidwest:	x: 98400.86	y: 209534.74
	Zuidoost:	x: 98369.93	y: 209596.11
Projectnummer BAAC Vlaanderen	2020-0763		
ID in akte genomen AN	ID8048		
Landschappelijk bodemonderzoek	Projectcode	2020I2	
	Veldwerkleider	Piotr Pawelczak (aardkundige)	
	Erkende archeoloog	Ilse Gierts (Erkenningsnummer: 2015/00078)	
	Betrokken actoren	Ilse Gierts (archeoloog) Tanja Boudry (aardkundige)	
	Betrokken derden	nvt	

Plan 1: Plangebied op topografische kaart¹ (digitaal; 1:10.000; 23.09.2020)

¹ AGIV 2020c

Plan 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB)² (digitaal; 1:250; 23.09.2020)

² AGIV 2020b

1.2 Aanleiding

De voorliggende nota omvat de uitgestelde uitvoer van de maatregelen opgelegd na eerder archeologisch vooronderzoek. Dit werd gerapporteerd in de archeologienota “Archeologienota Kerkakkerstraat 2 (Kaprijke, Oost-Vlaanderen)” (ID8048)³. Het reeds uitgevoerde vooronderzoek omvatte enkel een bureauonderzoek. Dit bureauonderzoek werd in 2018 uitgevoerd door Ruben Willaert bvba. De synthese van het bureauonderzoek luidde als volgt:

“De opdrachtgever plant de constructie van een nieuw complex assistentiewoningen aan de Kerkakkerstraat te Lembeke, deelgemeente van Kaprijke. Het plangebied is ca. 7.100m² groot, de nieuwbouw en bijhorende infrastructuur hebben een gecombineerde oppervlakte van 2.920m². De aanwezige bebouwing en verharding heeft een gecombineerde oppervlakte van 1.362m² en wordt in het kader van de geplande ontwikkeling gesloopt, 200m² hiervan is onderkelderd.

Landschappelijk gezien is het plangebied gelegen op de noordelijke flank van de grote oostwest gerichte zandrug tussen Maldegem en Stekene, in de zandstreek binnen de Vlaamse Vallei. Op deze uitgestrekte zandrug zijn verschillende vindplaatsen uit het laat-paleolithicum en mesolithicum gekend. De quartairgeologische kaart geeft een profielopbouw weer van het laat-Pleistoceen eolisch dek dat rust op een sequentie van fluviatiele afzettingen van het laat-Pleistoceen, getijdenafzettingen van het Eemiaan en fluviatiele afzettingen van het Saliaan. De bodemkaart geeft geen informatie weer met betrekking tot het sediment. De Zcm-polygoon ten zuiden en noordwesten van het plangebied indiceert de aanwezigheid van een ‘plaggendek’. Naar alle waarschijnlijkheid betreft dit geen plaggendek in archeologische zin maar eerder in geologische zin. Dit verwijst naar een dikke organische ophoging van antropogene oorsprong. Gelet de schrale zandgronden is het logisch dat organisch materiaal is aangevoerd teneinde het terrein geschikt te maken voor landbouw. Dit dient echter objectief vastgesteld te worden. Mogelijk heeft het antropogene pakket het oorspronkelijke bodemprofiel afgedekt en is dit grotendeels bewaard gebleven waardoor de bewaringscondities m.b.t. artefactenconcentraties gunstig zijn en waardoor een archeologische boorcampagne aangewezen is.

Cartografische bronnen wijzen op een ruraal karakter van het plangebied en de omgeving. De Ferrariskaart geeft aan dat het terrein voor het grootste deel in gebruik is als akker, in het noorden is een klein deel in gebruik als tuinzone. Een 100-tal meter ten noordwesten bevindt zich de historische dorpskern van Lembeke. Het in cultuur brengen van de armere zandgronden van de omgeving kadert in de grote ontginningsbeweging onder impuls van een groeiende bevolkingsdruk. Verspreid in de omgeving zijn verschillende omwalde hoeves afgebeeld. Jongere cartografische bronnen geven een kleine structuur weer binnen de contouren van het plangebied tegen de noordoostelijke grens ervan. Direct ten oosten van het plangebied is op cartografisch materiaal een waterloop weergegeven. Dit betreft de Eeklose Watergang die zich heden ten westen van het plangebied bevindt. Mogelijk betreft het gekarteerde ‘plaggendek’ op de bodemkaart een ophoging met de vrijgekomen grond van deze gracht. De orthofotosequentie geeft weinig evolutie weer in gebruik van het terrein.

Een 300-tal meter ten zuiden van het plangebied werd in 2009 een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd in het kader van een verkaveling. Op het ca. 6 ha grote terrein werden slechts een handvol bodemsporen geregistreerd waarvan het merendeel van postmiddeleeuwse en/of vroegmoderne oorsprong. Ook in de ruime omgeving zijn gekende archeologische vindplaatsen schaars voor de late middeleeuwen. Gelet de schrale zandgronden in de omgeving en het feit dat de omgeving pas in de late middeleeuwen op grote schaal in cultuur is gebracht reflecteert

³ DE GRUYSE et al. 2018

deze schaarste mogelijk de archeologische realiteit. De gekende archeologische waarden op het kaartbeeld van de Centraal Archeologische Inventaris betreffen enerzijds cartografische indicatoren van laatmiddeleeuwse structuren en anderzijds de resultaten van een veldprospectiecampagne waarbij vondstmateriaal uit de steentijden en late middeleeuwen is gerecupereerd.

Concreet is er op basis van de landschappelijke situatie een bescheiden trefkans inzake sporenarcheologie vanaf de late middeleeuwen. Gelet de onzekerheid m.b.t. het karakter van het gekarteerde 'plaggendek' is een landschappelijk bodemonderzoek aangewezen. Indien hieruit blijkt dat de bewaringscondities m.b.t. artefactensites gunstig zijn is een archeologische boorcampagne in functie van artefactensites aangewezen. Gelet de magere verwachting inzake bewoning voor de late middeleeuwen, de beperkte oppervlakte van het plangebied en de verwachte mate van verstoring is verder onderzoek in de vorm van proefsleuven niet zinvol."

1.3 Onderzoekstraject

Het verder vooronderzoek opgelegd in het Programma van Maatregelen bij archeologienota ID8048 omvatte in eerste instantie een landschappelijk bodemonderzoek. Dit onderzoek werd uitgevoerd door BAAC Vlaanderen bvba, onder leiding van aardkundige Piotr Pawelczak.

1.4 Afwijkingen onderzoekstraject t.o.v. de archeologienota

Niet van toepassing.

2 Landschappelijk bodemonderzoek

2.1 Werkwijze en strategie

2.1.1 Onderzoeksdoelstellingen

De concrete doelstellingen van het verder vooronderzoek hebben betrekking op een analyse van de opbouw en genese van het huidige bodemarchief ter hoogte van het onderzoeksterrein. Verder moet worden nagegaan of de kenmerken van het bodemarchief gevolgen hebben voor het archeologisch potentieel van het onderzoeksterrein.

Deze onderzoeksopdracht kadert binnen de doelstelling van het vooronderzoek – het vaststellen van de aanwezigheid van een archeologische site en de karakteristieken en bewaringstoestand van deze site, alsook een analyse van de relatie met het landschap, de waarde en de impact van de geplande werken – die tijdens het voorgaande bureauonderzoek niet werd gehaald.

2.1.2 Onderzoeksvragen

Bij het landschappelijk bodemonderzoek moeten minstens volgende onderzoeksvragen beantwoord worden:

- Wat zijn de waargenomen bodemhorizonten, beschrijving + duiding?
- Is het beeld van elke boring gelijk of zijn lokale variaties in bodemopbouw waar te nemen?
- is er sprake van een ophoging op het terrein? Wat is het karakter van het ‘plaggendek’ aangegeven op de bodemkaart?
- in welke mate is het bodemprofiel nog intact? is er sprake van een uitgesproken verstoring direct onder de bouwvoor?
- wat zijn de implicaties van de waarnemingen op archeologisch vlak? Zowel naar archeologisch(e) bewaringsomstandigheden met betrekking tot eventueel aanwezige artefactensites?
- is verder archeologisch onderzoek nog zinvol?
- zijn de waarnemingen van die aard dat het een verkennend archeologisch booronderzoek aangewezen is?

Zoja:

- Wat is de ruimtelijke afbakening (in X, Y en Z coördinaten) van de zone waar een verkennend archeologisch booronderzoek aangewezen is?
- Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht?
- Welke vraagstellingen zijn voor het vervolgonderzoek relevant?
- Dwingen de waarnemingen afwijkingen van de bepalingen in de Code van Goede Praktijk op?

2.1.3 Methoden en technieken

Algemene bepalingen

Voor de *algemene bepalingen* wordt verwezen naar de desbetreffende hoofdstukken in de Code Goede Praktijk.⁴

Specifieke methodologie

Inplanting

Rekening houdend met de natuurlijke, archeologische en technische omstandigheden werden de boringen zo gelijkmatig mogelijk over het areaal van de geplande verstoring verspreid.

Verspreid over het plangebied werden zes boringen uitgevoerd (zie **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**).

Type en diameter van de grondboor

De boringen werden handmatig uitgevoerd met een (combi)boor van het type Edelman met een diameter van 7 cm.

Boordiepte

De maximale boordiepte was afhankelijk van de waargenomen bodemopbouw en de toekomstige verstoring en varieerde tussen 150 en 250 cm onder maaiveld.

Verwerking en interpretatie

De boringen werden per laag of horizont lithologisch en bodemkundig beschreven. Belangrijke bodemeigenschappen zoals textuur, bodemstructuur, oxidoreductie, kalkgehalte, biologische processen, chemische processen, mineralogische processen en bodemhorizonten werden gedetermineerd en beschreven. De beschrijving van de boringen gebeurde conform de *FAO guidelines for soil description* en de Code van Goede Praktijk.

⁴ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2020

Plan 3: Inplantingsplan landschappelijke boringen (digitaal; 1:1; 18.09.2020)

2.1.4 Organisatie van het vooronderzoek

Op 18.09.2020 werden door aardkundigen Piotr Pawełczak en Tanja Boudry zes boringen geplaatst binnen het plangebied. Het doel van het booronderzoek was het controleren van de intactheid van het bodemprofiel en de diepte van het archeologisch vlak, en het reconstrueren van de bodem- en landschapsgenese binnen het plangebied.

Figuur 1: Foto's van het terrein tijdens het onderzoek (linksboven: locatie van boring 1; rechtsboven: locatie van boring 3; linksmidden: locatie van boring 5; rechtsmidden: locatie van boring 4; linksbeneden: oostelijke grens van het plangebied; rechtsbeneden: locatie van boring 6)

2.1.5 Afwijkingen t.a.v. de CGP

Het onderzoek werd uitgevoerd volledig conform de Code van Goede Praktijk.

2.1.6 Inbreng specialisten en externe wetenschappelijke begeleiding

Niet van toepassing.

2.2 Assessment

2.2.1 Landschappelijke en aardkundige situering⁵

Landschappelijk gezien is het plangebied gelegen in de zandstreek binnen de Vlaamse Vallei. Net ten zuiden ligt een zandrug met een hoogte van meer dan 10 m +TAW. Het projectgebied is gelegen op ca. 7,7 m +TAW en kent een vlak verloop. Het grasplein achter de bebouwing is opgehoogd en ligt op ca. 9,5 m +TAW. De potentiële bodemerosie voor het plangebied is niet gekarteerd, doch zijn de omliggende percelen gekarteerd met een verwaarloosbare potentiële bodemerosie. Gezien het projectgebied in hetzelfde reliëf is gelegen, kan worden verondersteld dat de potentiële bodemerosie ook hier verwaarloosbaar is.

Hydrografisch gezien ligt het plangebied in het bekken van de Brugse polders in het deelbekken Meetjeslandse polders. Ten westen stroomt de Eeklose Watergang.

Op de tertiairgeologische kaart ligt het plangebied in het **Lid van Ursel** (Formatie van Maldegem). De Formatie van Maldegem bestaat uit afwisselingen van mariene zanden en kleien afgezet onder invloed van eustatische zeespiegelschommelingen. Het **Lid van Ursel** is een homogene, grijsblauwe, zware klei die niet kalk- of fossielhoudend is.

Op de quartairgeologische kaart staat het plangebied gekarteerd als **Type 15**. Dit type bestaat uit een basis van fluviatiele afzettingen van het saaliaan gevolgd door getijdenafzettingen van het eemiaan (mariën en estuariën). Hierboven is een fluviatiele afzetting van het weichseliaan afgezet. De top bestaat uit een eolische afzetting (zand tot zandleem) van het weichseliaan tot mogelijk vroegholoceen. Deze afzetting kan lokaal mogelijk afwezig zijn.

Het bodemtype **OB** is een kunstmatig bodemtype waarbij de natuurlijke bodem sterk verstoord kan zijn door de aanwezige verharding of bebouwing. Hierdoor is het niet altijd mogelijk de natuurlijke bodem te herkennen. Net ten zuiden is een plaggenbodem **Zcm** aanwezig. Hier kan de Ap-horizont meer dan 60 cm dik zijn. Ten noorden is een post-podzol aanwezig met een verbrokkelde podzol B-horizont.

2.2.2 Bodem en paleolandschap: resultaten en interpretatie landschappelijk bodemonderzoek

Op basis van de uitgevoerde boringen kan met zekerheid worden geconcludeerd dat het terrein zwaar verstoord is tot in het moedermateriaal (C-horizont). De verstoringsdiepte varieerde tussen 110 cm in boring 3 tot meer dan 250 cm in boring 1. Het beeld opgenomen in boring 3 bevestigde dat er binnen het plangebied ooit goed ontwikkelde bodems aanwezig waren maar dat deze niet bewaard zijn. In deze boorkolom werd namelijk een gerommelde ijzerinspoeling Bsp-horizont tussen 75 en 110 cm onder het maaiveld aangetroffen. Deze werd vervolgd door een intacte overgang van de BC-horizont naar de C-horizont. Vergelijkbare restanten van de natuurlijke bodemvorming werden op andere locaties niet geïdentificeerd. Uitgezonderd in boring 6 werden tussen 80 en 90 cm onder het maaiveld brokken van een volledig geroerde Bs-horizont herkend (ABp-horizont).

Boringen 2, 3, 4 en 5 werden uitgezet aan de rand van een duidelijk opgehoogde groenzone. Het lijkt er echter op dat het terrein in zijn geheel licht was opgebracht. De opgenomen ophogingsdiktes varieerden tussen ongeveer 20 cm in boring 6 tot 90 cm in boring 1. Als gevolg van de verstoring van de oorspronkelijke bouwvoor (plaggendeck) was het niet altijd duidelijk waar de grens liep tussen de

⁵ DE GRUYSE *et al.* 2018

ophoging en de verstoring. De genoteerde waarden moeten dus eerder als een inschatting worden beschouwd.

Het materiaal bestond uitsluitend uit matig fijn en fijn zand van verschillende sorteringsklassen. In verschillende bodemhorizonten werden humus- en zandbrokken gedocumenteerd, samen met een wisselend percentage puinbijmenging. Deze laatste zorgde plaatselijk voor een verhoogde kalkinhoud. Het onverstoorte moedermateriaal (C-horizont) bestond uit een zeer homogeen, geel, geoxideerd en kalkloos matig fijn en goed gesorteerd zand.

Samengevat kan het oorspronkelijke bodemtype binnen het plangebied met een grote zekerheid worden geclassificeerd als een zandige bodem met ijzerinspoeling B-horizont. Deze bodems zijn nog steeds in de dichte omgeving aanwezig.⁶ De bodems werden door de mens gradueel met een plaggendeek (een dikke Ap-horizont) afgedekt om de vruchtbaarheid van de bodem te verbeteren. Deze sequentie werd in moderne tijden ernstig vergraven. Deze vergravingen kunnen hoogstwaarschijnlijk worden gelinkt met de oprichting van het klooster. Het is onduidelijk of de natuurlijke inspoeling B-horizonten (en wellicht ook uitspoeling E-horizonten indien ooit aanwezig) al eerder door ploegen in de bouwvoor werden opgenomen, of dat deze recentelijk werden geroerd.

Ongeacht de oorzaak en omstandigheden is het eventueel aanwezig archeologisch erfgoed onherroepelijk beschadigd. Het betreft zowel erfgoed uit de steentijd tot jongere archeologische periodes. De kans voor *in situ* bewaarde archeologische resten is dus miniem.

Figuur 2: Boring 1 van 0 cm links beneden tot 250 cm centraal boven

⁶ DOV VLAANDEREN 2020

Figuur 3: Boring 2 van 0 cm rechts beneden tot 220 cm links boven

Figuur 4: Boring 3 van 0 cm links boven tot 150 cm centraal beneden

Figuur 5: Boring 4 van 0 cm rechts boven tot 150 cm centraal beneden

Figuur 6: Boring 5 van 0 cm links boven tot 180 cm rechts beneden

Figuur 7: Boring 6 van 0 cm rechts boven tot 200 cm links beneden

2.3 Synthese onderzoeksresultaten

2.3.1 Confrontatie met resultaten eerder vooronderzoek

De resultaten van het landschappelijk booronderzoek komen volledig overeen met de bestaande kartering.⁷ Het onderzoek bevestigde de aanwezigheid van sterk geroerde en opgehoogde gronden zoals dikwijls aanwezig binnen bebouwde zones.

2.3.2 Waardering bodemarchief

Op basis van de uitgevoerde boringen kan worden geconcludeerd dat de bodem binnen het plangebied ernstig, dit is tot in het moedermateriaal, geroerd is. Het bodemarchief is dus grotendeels en onherroepelijk vernield.

⁷ DOV VLAANDEREN 2020; VAN RANST & SYS 2000; DE MOOR 1995

2.3.3 Synthesepan

Plan 4: Synthesepan: Aardkundige variaties van de landschappelijke boringen geprojecteerd op het DHM en het GRB (digitaal; 1:1; 22.09.2020)

2.3.4 Onderzoeksvragen: antwoorden

Wat zijn de waargenomen bodemhorizonten, beschrijving + duiding?

In de boorkolommen konden onderstaande horizonten worden onderscheiden:

- Ap-horizont: een door de mens herwerkte tophorizont die verstoring, ophoging en/of ploegen markeert
- Apb-horizont: een verstoorde, begraven ploeglaag
- ABp-horizont: een verstoord plaggendek waarin brokken van B-horizont werden herkend
- Bsp-horizont: een verstoorde ijzerinspoeling horizont
- BC-horizont: een natuurlijke overgangshorizont tussen de B- en de C-horizont (moedermateriaal)
- C-horizont: een volledig geoxideerde moedermateriaalhorizont
- Cp-horizont: een verstoorde, volledig geoxideerde moedermateriaalhorizont

Is het beeld van elke boring gelijk of zijn lokale variaties in bodemopbouw waar te nemen?

Het beeld van elke boring is eerder gelijk. Uitgezonderd ter hoogte van boring 3 werden restanten van een natuurlijke Bs-horizont herkend.

Is er sprake van een ophoging op het terrein? Wat is het karakter van het 'plaggendek' aangegeven op de bodemkaart?

Het terrein is opgehoogd. Het plaggendek was volledig verstoord en werd vervolgens afgedekt met een recente ophoging.

In welke mate is het bodemprofiel nog intact? Is er sprake van een uitgesproken verstoring direct onder de bouwvoor?

Het bodemprofiel is tot in het moedermateriaal, de C-horizont, verstoord.

Wat zijn de implicaties van de waarnemingen op archeologisch vlak? Zowel naar archeologisch(e) bewaringsomstandigheden met betrekking tot eventueel aanwezige artefactensites?

Het archeologisch vlak is volledig vernield.

Is verder archeologisch onderzoek nog zinvol?

Verder archeologisch onderzoek is niet zinvol.

Zijn de waarnemingen van die aard dat een verkennend archeologisch booronderzoek aangewezen is?

Een verkennend archeologisch booronderzoek is niet aangewezen.

Zoja:

- **Wat is de ruimtelijke afbakening (in X, Y en Z coördinaten) van de zone waar een verkennend archeologisch booronderzoek aangewezen is?**

Niet van toepassing.

- **Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht?**

Niet van toepassing.

- **Welke vraagstellingen zijn voor het vervolgonderzoek relevant?**

Niet van toepassing.

- **Dwingen de waarnemingen afwijkingen van de bepalingen in de Code van Goede Praktijk op?**

Niet van toepassing.

2.4 Besluit

2.4.1 Potentieel op kennisvermeerdering

De opdrachtgever plant de realisatie van een complex van assistentiewoningen met omliggende parkeergelegenheid en buitenaanleg. In het kader van de geplande ontwikkeling zal het maaiveld worden verhoogd met 40 cm. Het gebouw wordt gerealiseerd door middel van een funderingsplaat met vorstvrije rand. De geplande ontwikkeling zal niet worden onderkelderd. Het geplande gebouw heeft een oppervlakte van ca. 1.110 m² waarvan ca. 260 m² interfereert met het bestaande gebouw.

Vóór de realisatie van de ontwikkeling zal over het overgrote deel van het plangebied een uitgraving van 0,50 tot 1,00 m onder het huidige maaiveld gebeuren. Ter hoogte van de bestaande kelder zal tot 3 meter worden uitgegraven.

Het landschappelijk bodemonderzoek heeft aangetoond dat het terrein tot in het moedermateriaal is verstoord. De verstoringdiepte varieerde tussen 110 cm in boring 3 tot meer dan 250 cm in boring 1. In boring 3 werden de restanten van een natuurlijke Bs-horizont herkend. Vergelijkbare restanten van de natuurlijke bodemvorming werden op andere locaties echter niet geïdentificeerd. Uitgezonderd in boring 6 werden tussen 80 en 90 cm onder het maaiveld brokken van een volledig geroerde Bs-horizont herkend (ABp-horizont). Op basis van de boringen 2, 3, 4 en 5 lijkt het erop dat het terrein in zijn geheel licht was opgebracht. De opgenomen ophogingsdiktes varieerden tussen ongeveer 20 cm in boring 6 tot 90 cm in boring 1.

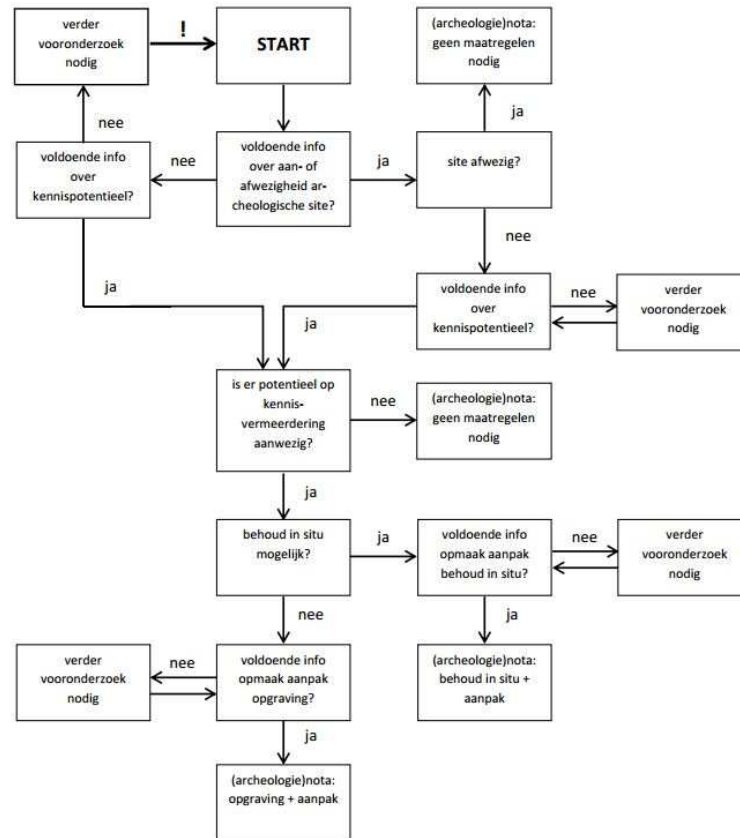
Samengevat zijn de gronden binnen het plangebied opgehoogd en sterk geroerd (tussen 110 en 250 cm onder het huidige maaiveld) door menselijke tussenkomst. Restanten van natuurlijke bodemvorming werden uitgezonderd in boring 3, niet herkend. De verstoring is hoogstwaarschijnlijk te wijten aan het ploegen van de bouwvoor, alsook door werkzaamheden bij de oprichting van het klooster.

Rekening houdend met de impact van de toekomstige werkzaamheden is de kans op aantreffen van *in situ* bewaarde resten uit de steentijd tot jongere periodes, miniem. Het potentieel op kennisvermeerdering is nagenoeg onbestaand.

2.4.2 Afweging noodzaak verder vooronderzoek

Op basis van het uitgevoerde vooronderzoek is er voldoende informatie over de aan- of afwezigheid van een archeologische site. Het kennispotentieel kon voldoende worden bepaald worden. Volgens de beslissingsboom voor verder archeologisch vooronderzoek⁸ dient geen verder onderzoek uitgevoerd te worden.

⁸ ONROEREND ERFGOED VLAANDEREN 2020 fig.3

Figuur 8: Beslissingsboom voor verder archeologisch vooronderzoek⁹

⁹ ONROEREND ERFGOED VLAANDEREN 2020 fig.9

3 Samenvatting

De voorliggende nota omvat de uitgestelde uitvoer van de maatregelen opgelegd na eerder archeologisch vooronderzoek. Dit werd gerapporteerd in de archeologienota met ID8048. Het reeds uitgevoerde vooronderzoek omvatte enkel een bureauonderzoek dat in 2018 werd uitgevoerd door Ruben Willaert. Op basis van de landschappelijke en historische studie bestond een bescheiden trefkans inzake sporenarcheologie vanaf de late middeleeuwen. Gelet op de onzekerheid m.b.t. het karakter van het gekarteerde plaggendek werd een landschappelijk bodemonderzoek aangewezen.

Het landschappelijk bodemonderzoek zoals opgelegd in het Programma van Maatregelen werd uitgevoerd door BAAC Vlaanderen onder leiding van aardkundige Piotr Pawelczak. Het onderzoek toonde aan dat de gronden zowel werden opgehoogd als sterk geroerd tot 110-250 cm onder het maaiveld. De verstoring is hoogstwaarschijnlijk te wijten aan het ploegen van de bouwvoor, alsook door werkzaamheden bij de oprichting van het klooster.

Rekening houdend met de impact van de toekomstige werkzaamheden is de kans op aantreffen van *in situ* bewaarde resten uit de steentijd tot jongere periodes, miniem. Het potentieel op kennisvermeerdering is nagenoeg onbestaand.

Op basis van het uitgevoerde vooronderzoek is er voldoende informatie over de aan- of afwezigheid van een archeologische site. Het kennispotentieel kon voldoende worden bepaald worden. Verder onderzoek is niet nodig.

4 Lijsten

4.1 Figurenlijst

Figuur 1: Foto's van het terrein tijdens het onderzoek (linksboven: locatie van boring 1; rechtsboven: locatie van boring 3; linksmidden: locatie van boring 5; rechtsmidden: locatie van boring 4; linksbeneden: oostelijke grens van het plangebied; rechtsbeneden: locatie van boring 6).....	9
Figuur 2: Boring 1 van 0 cm links beneden tot 250 cm centraal boven.....	11
Figuur 3: Boring 2 van 0 cm rechts beneden tot 220 cm links boven.....	12
Figuur 4: Boring 3 van 0 cm links boven tot 150 cm centraal beneden.....	12
Figuur 5: Boring 4 van 0 cm rechts boven tot 150 cm centraal beneden.....	13
Figuur 6: Boring 5 van 0 cm links boven tot 180 cm rechts beneden.....	13
Figuur 7: Boring 6 van 0 cm rechts boven tot 200 cm links beneden.....	14
Figuur 8: Beslissingsboom voor verder archeologisch vooronderzoek.....	20

4.2 Plannenlijst

Plan 1: Plangebied op topografische kaart (digitaal; 1:10.000; 23.09.2020).....	2
Plan 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB) (digitaal; 1:250; 23.09.2020).....	3
Plan 3: Inplantingsplan landschappelijke boringen (digitaal; 1:1; 18.09.2020).....	8
Plan 4: Synthesepan: Aardkundige variaties van de landschappelijke boringen geprojecteerd op het DHM en het GRB (digitaal; 1:1; 22.09.2020).....	16

5 Bibliografie

AGIV, 2020b. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Grootchalig Referentiebestand (GRB).

AGIV, 2020c. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Topografische Kaart NGI 1:10000raster, klassieke reeks. Available at: <http://www.geopunt.be>.

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2020. *Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 4.0)*, Brussel. Available at: https://www.onroenderfgoed.be/sites/default/files/2019-03/CGP_V4_geen_TC_20190322.pdf.

DOV VLAANDEREN, 2020. Databank Ondergrond Vlaanderen, Bodemkaart. Available at: <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.

ONROEREND ERFGOED VLAANDEREN, 2020. Een beslissingsboom voor verplicht archeologisch vooronderzoek. Available at: https://www.onroenderfgoed.be/assets/files/content/images/stroomschema_stedenbouwkundig-verkaveling_v7.pdf.

DE GRYSE, J., THYS, C., VAN GOIDSENHOVEN, W., DE TOLLENAERE, J. & WILLAERT, A., 2018. *Archeologienota Kerkakkerstraat 2 (Kaprijke, Oost-Vlaanderen)*, Sint-Michiels-Brugge.

DE MOOR, G., 1995. *Toelichting bij de Quartairgeologische kaart, Kaartblad 14 Lokeren*, Gent.

VAN RANST, E. & SYS, C., 2000. *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1:20 000)*. , (April), p.361.

6 Bijlagen

6.1 2020-0763 (2020I2) Kaprijke Kerkakkerstraat_Tabel

6.2 2020-0763 (2020I2) Kaprijke Kerkakkerstraat_Uitgeschreven